

Raadsvoorstel

Vaststellen beleidskader Sport en Bewegen Zaaknummer: 2025-095020

Aan de gemeenteraad.

Voor u ligt het Beleidskader Sport en Bewegen 2025-2035. Met dit beleidskader stellen wij u voor om de lange termijn koers vast te stellen voor het sport- en beweegbeleid in onze gemeente. Sport en bewegen zijn krachtige middelen om in te zetten om bredere maatschappelijke opgaven te realiseren. Ze bevorderen gezondheid en welzijn, versterken de sociale samenhang en ondersteunen persoonlijke ontwikkeling - vanaf jonge leeftijd en een leven lang.

De komende jaren willen we werken aan een omgeving waarin sport voor zoveel mogelijk inwoners toegankelijk is en waarin bewegen een vanzelfsprekend onderdeel vormt van het dagelijks leven. Onze ambitie is dat in 2035 ten minste 60% van de inwoners van Leeuwarden voldoet aan de landelijke beweegrichtlijnen; op dit moment is dat nog 50,4%. Om dit doel te bereiken richten we ons op verschillende doelgroepen: van individuele sporters tot sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor sportverenigingen, die op dagelijkse basis veel van onze inwoners in beweging brengen, verbinden en de gemeenschap versterken.

Met dit beleidskader geven we richting aan de verdere ontwikkeling van een sterk sport- en beweegklimaat, als fundament voor een gezonde, sociale en vitale gemeente. Deze inzet is in lijn met het coalitieakkoord 2022-2026 *“Nu investeren in de toekomst”*, waarin tevens de opdracht is meegegeven om te komen tot een nieuw, integraal beleidskader voor sport en bewegen.

Participatieproces

De totstandkoming van het beleidskader heeft plaatsgevonden in nauw overleg met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners.

Het participatieproces was als volgt opgezet:

- **21 maart 2024 - Kick-off:** Startbijeenkomst met ruim 80 partners, organisaties en verenigingen.
- **3 april & 18 april - Verdiepingssessies:** In vier deelsessies is samen met partners verder gewerkt aan inhoudelijke thema's zoals infrastructuur, toegankelijkheid, samenwerking, preventie en topsport.
- **17 april - Tienskip projectdag:** Inbreng vanuit het onderwijsveld, sportaanbieders en jongerenwerk.
- **6 mei - Werkgroep toegankelijkheid:** Specifieke input over sportdeelname en inclusie.
- **14 mei t/m 13 juni - Sessies met bv SPORT:** Gesprekken met sportverenigingen en buurtsportcoaches over uitvoering en lokale praktijk.
- **30 mei - Verdiepingssessie topsport:** Input van o.a. Topsport NOORD, SC Cambuur en LWD Basket over ambitie, huisvesting en samenwerking.

- **13 juni - Inwonersenquête uitgezet:** Digitale peiling onder inwoners over sportgedrag, wensen en belemmeringen.
- **26 juni - Informele informatiesessie raad:** Tussenmoment van terugkoppeling richting de gemeenteraad.
- **14 november - Sportcafé conceptnota:** Presentatie en bespreking van de conceptnota met het sportnetwerk.

Naast deze bijeenkomsten zijn gesprekken gevoerd met o.a. GGD, Adviesraad Sociaal Domein en diverse individuele sportverenigingen.

We hebben ook uw raad waar mogelijk betrokken bij het participatieproces. Naast de informatiebijeenkomst speciaal voor de raad, heeft u deel kunnen nemen aan verschillende sportcafés en verdiepingssessies, waar men input kon leveren op de thema's en ambities binnen het beleidskader. Deze sessies gaven uw raad de gelegenheid om direct bij te dragen aan de verdere uitwerking van het beleid.

Na dit intensieve participatieproces heeft het college op 10 december 2024 het ontwerpbeleidskader vrijgegeven voor inspraak. Van 8 januari tot en met 19 februari 2025 heeft het document ter inzage gelegen. Er zijn vijf schriftelijke reacties ingediend. Deze zijn samengevat en beantwoord in de bijgevoegde reactienota, wat uiteindelijk heeft geleid tot één wijziging in het beleidskader.

De vijf hoofdthema's in de kadernota

Het beleidskader is opgebouwd rond vijf thema's die de basis vormen voor de gemeentelijke ambities op het gebied van sport en bewegen voor de komende 10 jaar:

1. **Van jongs af aan, een leven lang, vaardig in beweging**
Dit thema richt zich op het bevorderen van de motorische vaardigheden van kinderen, zodat ze gedurende hun leven actief blijven. Het benadrukt veelzijdig bewegen als basis voor een gezonde leefstijl en richt zich op samenwerking met onderwijs en sportverenigingen. Doel is om elke basisschoolleerling in de gemeente Leeuwarden een brede motorische ontwikkeling te bieden en volwassenen en ouderen aan te moedigen tot actieve deelname aan sport.
2. **Verstevigen van het sportklimaat en de breedtesport**
De ambitie is om het sportklimaat te versterken door sportverenigingen te ondersteunen en inclusie te bevorderen. Dit thema legt nadruk op het creëren van een sociaal veilige omgeving en het tegemoetkomen aan de wensen van nieuwe doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking. Verder wordt ingezet op het optimaliseren van sportfaciliteiten en het gebruik ervan door diverse doelgroepen.
3. **Visie op topsportbeleid in de gemeente Leeuwarden**
Het topsportbeleid richt zich op het versterken van de infrastructuur voor talentontwikkeling en topsport in de regio. Dit thema streeft naar een verbinding tussen breedtesport en topsport, waarbij lokaal talent kan doorstromen naar de top. Dit wordt ondersteund door het verbeteren van de sportfaciliteiten en de samenwerking met regionale topsportorganisaties zoals Topsport Noord.

4. Gezondheidsachterstanden verkleinen met sport als middel

Dit thema richt zich op het verminderen van gezondheidsachterstanden, vooral in wijken zoals Leeuwarden-Oost, door sport en beweging toegankelijk te maken voor iedereen. Het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verlagen van zorgkosten door gerichte interventies staan hierbij centraal. De gemeente wil sport inzetten als middel om een gezonde levensstijl te stimuleren, vooral onder kwetsbare groepen.

5. Sportinfrastructuur, de basis om sport en bewegen te faciliteren

Om sport en bewegen goed te kunnen faciliteren, richt dit thema zich op het verbeteren van de sportinfrastructuur. Dit omvat de bouw en het onderhoud van sportaccommodaties zoals sportvelden, sporthallen en zwembaden, met de nadruk op multifunctioneel gebruik en duurzaamheid. De gemeente Leeuwarden streeft ernaar dat er voldoende en toegankelijke sportfaciliteiten beschikbaar zijn voor de breedtesport en het bewegingsonderwijs, nu en in de toekomst.

De samenhang met andere onderdelen van beleid

Bewegen en sporten spelen een cruciale rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het beleidskader sluit aan op de uitgangspunten van de Gezondheidsnota 'Samen Gezond', waarin wordt ingezet op meer gezonde levensjaren en het verkleinen van gezondheidsverschillen tussen wijken en dorpen. Met name in gebieden waar gezondheidsachterstanden groot zijn, zetten we vanuit het beleidskader (gezamenlijk met Leeuwarden-Oost en bv SPORT) in op extra ondersteuning.

Sport en bewegen worden binnen dit beleidskader expliciet gekoppeld aan andere beleidssectoren, zoals het sociaal domein, jeugd, onderwijs, openbare ruimte en gezondheid. Dit maakt gerichte, domein overstijgende preventieve maatregelen en projecten mogelijk - van valpreventie bij ouderen tot motorische ontwikkeling bij kinderen op de basisscholen.

Kanttelingen en risico's

Voor de uitvoering van dit beleidskader is nog geen structurele financiële dekking beschikbaar, ook niet voor het basisniveau Brons (de basis nu op orde).

De daadwerkelijke invulling van het beleid krijgt vorm in de uitvoeringsprogramma's. In hoeverre de ambities uit dit beleidskader gerealiseerd worden, hangt af van de keuzes die u als raad maakt bij de verdere uitwerking van de ambitieniveaus en besluitvorming.

Financiën

Voor het niveau Zilver - de basis op orde richting 2035 - zullen waarschijnlijk al in de komende raadsperiode enkele keuzes gemaakt moeten worden. Dit niveau wordt daarom meegenomen in het informatiepakket bij de vorming van het nieuwe coalitieakkoord. Bij de nieuwe coalitievorming zal het gewenste ambitieniveau worden bepaald. Op de daartoe geëigende momenten binnen de financiële cyclus zullen vervolgens voorstellen worden uitgewerkt. Daarbij zal ook door u als raad afgewogen moeten worden of elementen uit niveau Goud (hoog niveau) kunnen worden meegenomen.

Vervolgacties op hoofdlijnen

Het beleidskader vormt de inhoudelijke basis voor uitvoeringsprogramma's die per coalitieperiode worden opgesteld. In het tweede kwartaal van 2025 wordt gestart met het opstellen van het eerste uitvoeringsprogramma voor de periode 2025-2026. We streven er naar dit in het najaar van 2025, tijdens de Nationale Sportweek, te presenteren.

Leeuwarden, 22 april 2025,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: de Jong, Eelke
07/05/2025 10:16:45 CEST
ID: 29fd294c-d7f7-4826-bc96-52750dd3fe96
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: de Jong, Homme
22/04/2025 18:50:04 CEST
ID: 29fd294c-d7f7-4826-bc96-52750dd3fe96
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*